

MIKKO KUITUNEN ja MIKA SUTINEN

MAHTAVA
moka

USKALLA, OPI JA MENESTY

Alma Talent • Helsinki 2018

Tilaa MAHTAVA MOKA – USKALLA, OPI JA MENESTY-kirja
Alma Talent Shopista: shop.almatalent.fi

Copyright © 2018 Alma Talent Oy ja tekijät

ISBN: 978-952-14-3307-8

ISBN: 978-952-14-3308-5 (sähkökirja)

ISBN: 978-952-14-3309-2 (verkkokirja)

Kansi: Laura Laamanen

Taitto: Taru Tarvainen

Paino: BALTO print 2018 Liettua

Anna palautetta kirjasta: protoimitus@almamedia.fi

MIKSI TÄMÄ KIRJA KANNATTA LUKEA?

Apple oli hilkulla jäädä perustamatta, sillä Steve Jobsin yhtiökumppani Steve Wozniak arpoi tuskastuttavan pitkään, uskaltaisiko hän irtisanoutua palkkatyöstään Hewlett Packardilla ja lähteä yrittäjäksi; rahoittaja edellytti Wozniakin irtisanoutumista. Jobsin, ystävien ja vanhempien suostuttelut saivat Wozniakin lopulta tarttumaan tuumasta toimeen. Kopernikus lykkäsi tähtitieteellisten läpimurtojensa julkaisemista 26 vuotta, sillä hän pelkäsi epäonnistumista ja siitä seuraavaa julkista häpeää.

Vastaavia esimerkkejä empimisestä on kymmenittäin. Kuinka paljon onkaan niitä menestystarinoita, jotka jäivät piippuun rohkeuden puutteen takia? Sitä emme saa koskaan tietää, sillä näissä tapauksissa nimettömäksi jäävä sankarimme ei löytänyt tapaa voittaa epäonnistumisen pelkoaan, eikä hänellä ollut vanhempia, puolisoa tai ystäviä, jotka olisivat auttaneet hänet yli tuon kynnyksen.

Epäonnistumisen pelosta syntyvät haitat ylittävät epäonnistumisen pelosta syntyvät hyödyt. Toimintamallimme on vanhan maailman käyttöjärjestelmän mukainen; evoluutio laahaa vuosisatoja perässä sen suhteen, mikä epäonnistumisen pelon suhteen olisi meille hyväksi ja miten paljon epäonnistumista pitäisi ylipäätään pelätä.

Asiantuntijoiden mukaan paras tapa hallita epäonnistumisen pelkoa – niin yksilötasolla kuin ryhmissäkin – on ymmärtää epäonnistumisen pelon syntymekanismit. Mistä epäonnistumisen suhteeton pelko oikein kumpuaa? Tästä pyrimme tarjoamaan tiiviin, ymmärrettävän ja kansantajuisen esityksen.

Kerromme, mistä epäonnistumisen pelko syntyy, miten sitä voi hallita ja miten epäonnistumisista voidaan systemaattisesti oppia niin yksilö- kuin organisaatiotasolla. Sinä tarvitset tätä ymmärrystä, työskenteletpä yksin, tiimin jäsenenä tai esimiehenä. Asian merkitys korostuu esimiestyössä, sillä esimiehen tehtävä on saada paras esiin tiimistään kokonaisuutena ja sen jäsenistä yksilöinä.

Epäonnistumisen pelon voittamisen ohella organisaatioissa tarvitaan enemmän rohkeutta tuoda omia epäonnistumisia julki yhteiseksi hyväksi, yhteisen oppimisen raaka-aineeksi. Mielestämme suurin kehityspotentiaali yrityksissä on systeemisen virheistä oppimisen taidossa. Tämä on – mikäli mahdollista – vielä vaikeampaa kuin epäonnistumisen pelon voittaminen.

Tässä tiivistetysti kolme oppia, jotka saat tästä kirjasta:

1. Ymmärrät, miten tulla toimeen epäonnistumisen pelon kanssa niin itsesi kuin johtamasi tiimin kannalta.
2. Tunnistat, miten mieli syöttää sinulle pajunköyttä yrittäessään suojata sinua epäonnistumisilta.
3. Tiedät, miten organisaatioon luodaan kulttuuri, jossa yksilöt uskaltavat kertoa omista epäonnistumisistaan muiden opiksi.

Uskomme, että tämän kirjan lukeminen on erinomainen investointi sekä työn että yksityiselämän kannalta. Oikeanlainen uskaltaminen ja systemaattinen virheistä oppiminen ovat ratkaisevia taitoja, ja niiden valmentaminen voi parhaimmillaan tehdä sinusta esimiehen, jota kiitetään läpi työuran. Mikäli näin kävisi, olemme onnistuneet saavuttamaan tavoitteet, jotka asetimme itsellemme tätä kirjaa kirjoittaessamme.

Jatketaan keskustelua, paras tieto syntyy vuorovaikutuksessa. Toiveemme on käynnistää dialogi, joka syventää niin teemaa kuin yksittäisiä ajatuksiakin. Pyydämme aktiivista palautetta ja uusia nostoja teemaan liittyvistä aiheista joko Facebookin Mahtava Moka -profiilin tai omien Twitter-tiliemme kautta.

Tapaamisiin digitaalisesti, antoisia lukuhetkiä!

MIKA SUTINEN
@MustiSuti

MIKKO KUITUNEN
@mikko_kuitunen

Tilaa Mahtava moka – uskalla, opi ja menesty
Alma Talent Shopista: shop.almatalent.fi

SISÄLLYSLUETTELO

MIKSI TÄMÄ KIRJA KANNATTAA LUKEA?	9
1 MIKÄ ON MOKA?	13
Mikä on moka tämän kirjan näkökulmasta?	16
Epäonnistuneillakin hankkeilla on arvonsa.....	18
Pelkästään erinomaisiin suorituksiin keskittymällä ei tulla paremmiksi.....	20
Systeeminen virheistä oppiminen on äärimmäisen vaikeaa ja siksi mielenkiintoista.....	24
Lentoliikenteen avoin kulttuuri	28
Terveystieteiden huolto – jotain ihan muuta	31
Leikkaussalien mustat laatikot	37
Miten on muilla toimialoilla?	40
2 YKSILÖ JA MOKA	43
Miksi pelkäämme virheitä?	46
Epäonnistumisen pelko on aivokemiaa ja evoluution tulosta	47
Halua miellyttää muita	52

Persoonallisuuspiirteet, olosuhteet ja aiemmat kokemukset	54
Temperamenttiero	54
Kiinteä ja kasvuperusteinen suhtautuminen	56
Epäonnistumisen pelko vaikuttaa koko elämään	61
Negatiivisuusvääristymä vahvistaa tunnereaktiota	65
Kognitiivinen dissonanssi	67
Persoonallisuus ei tuomitse mihinkään muottiin	72
Olosuhteet ja aiemmat kokemukset	74
Epäonnistumisen pelko organisaatiossa.....	76
Varhaisvuosien vaikeudet jalostavat.....	79
Yhteenveto	83

3 JOHTAMINEN JA MOKA	85
Pallo vai partio?	88
Mitä on johtaminen?	90
Luottamuksen kulttuuri.....	96
Ehjät ikkunat.....	102
Mittaa lopputulosta, älä prosessia	104
Menikö pieleen? Mahtavaa!	106
Fail fast: säästä aikaa ja rahaa.....	106
Puolivalmista on helpompi muokata.....	109
Epäonnistu nopeasti ja suunnittele huolellisesti mutta kyseenalaistaen	112
Rohkeudesta tehdä ja toteuttaa.....	114
Luota, että saat epäonnistua	118

Luottamuksen synnystä.....	120
Nolostuminen ja häpeän tunne	121
Moka vapauttaa.....	124
Mitä epäonnistuminen edes on?.....	129
Julkistettu epäonnistuminen auttaa kehittymään.....	135
Älä usko, mitä ajattelet – riitele mieluummin	137
Konflikti päivässä pitää älykkäänä.....	139
Oppimisen anatomiaa: palaute, motivaatio ja pyörän keksiminen uudelleen	142
Tasapainoilua partioleirillä – moka hinta vastaan hyöty	148
Asiakas opettajana.....	151
Moka mestarit ja sipulimalli	154
Muutos ja sen kohtaaminen organisaatiossa	162
Sisäinen muutoksenhalu kehityksen pontimena.....	165
Vanhakin voi oppia uudet temput.....	168
Menestyksestä ja menestyksestä	177
Yhteenveto	184
4 MISTÄ TIEDÄT, ONNISTUITKO?.....	189
KIITOKSET	195
VIITTEET	201